

DIŠPET

www.fmsdp-split.org

studeni 2010.

Broj 4

ZASKOČILI SU DVOJICU GEJ MLADIĆA NA IZLAZU IZ
KULINJEVA KLI. UDARILI SU IH OČITO
UNAJMOM PALICAMA I POŠPRICALI
SU VODOM. EDNOME RAZBILI BOCU
OŠTO. LOM PO LICU I TIJELU.
OFICIJALNO SU BILI VEŠTINE I OPTIMIZMA. VIŠE NI
DOKAZI. FAKTI SU I NI
A NEKAD. DOKAZI SU
BEZ OBZIRA PORIEGLI NAZAD. JER MI JE JEDAN OD
NAPADNUTI ROM. CEVA NAMA PORUČENO:
M. A. Z. KUĆI ČETNICI, OVDJE
NAPADNUTI ROM. OLAZIO AUTOM DOK
S. CESTI, STAO SAM I
GALAMEĆI POTRČAO DA ZAUSTAVIM TO IŽIVLJAVANJE.
NAPADAČI SU SE TADA RAZBJEŽALI, ALI, NA NESREĆU,
BAŠ JE NAIŠAO AUTOMOBIL I POGAZIO DEČKA KOJI JE
LEŽAO. NAJPRIJE SU MU DOBACIVALI: "TI SI MALI
ROM!", A POTOM SU GA SRUŠILI I POČELI GA CIPEL-
RATI. MLADIĆU JE U POMOĆ PRISKOČIO PRIJATELJ
S KOJIM SE PRETHODNO RAZIŠAO, NO BANDA JE I
NJEGA NAPADLA. NAPADNUTI ROM SA SOBOM JE IMAO
ŠKOLSKU TORBU PUNU KNJIGA. OPTUŽENI MLADIĆI
SPREMNO SU NA SUDU PRIZNALI DA SE ONI KOJE SU
NAPALI DEKLARIRAJU KAO PUNKERI. - IMALI SU MAR-
TE S CRVENIM FRANCIMA, USKE TRAPERICE I MAJICE
NA KOJIMA JE PIŠALO PUNK - ODGOVORIO JE JEDAN
OD OPTUŽENIH NA PITANJE KAKO SU ZNALI KOGA NA-
PADAJU. - PROŠLE GODINE UDARILI SU GA DRVETOM
PO LICU, DOŠAO MI JE KUCI SAV KRVAV. FIZIČKI JE
NAJSLABIJI U RAZREDU I NEKOLIKO UČENIKA REDOVI-
TO SE NAD NJIME IŽIVLJAVAO. UZ POMOĆ NEKOLIKO
MALOLJETNIKA I MALOLJETNICA POKUŠAO BACITI
MOLOTOVLJEV KOKTEL NA ZAGREB PRIDE POVORKU

ovo je zatvor

Danas smo svjedoci policijske represije kakvu smo vidjeli u Varšavskoj, cenzuriranju novinara, njihovih kritičkih tekstova i bilo kojeg pokušaja promjene ili educiranja. Novina se ne prodaje bez guzica i sisa, kao ni bez već spomenutih uglednika, koji čini se najviše financiraju iste. Svjedočimo ubijanju i premlaćivanju maloljetnika koji, eto, imaju nesreću da drugačije izgledaju, govore ili im je ime malo čudno.

Naslov je takav kakav je. I to iz tri razloga: prvi je da živimo u nasilnom društvu koje kulminirana iz dana u dan. Jednostavno naviknuti smo da se svakog dana pretuče jednog maloljetnika, homoseksualca, Srbina, Roma ili ženu. Drugi razlog je, što iz svog tog nasilja ne postoji dovoljna doza zgražanja da se pokrenemo kao zajednica i promijenimo stanje svijesti u kojem nije normalno zazivati mržnju prema drugima.

Da, danas je pretuklo dvojicu mladića jer je netko zaključio da su homoseksualci. Da, ovog su pretukli jer je imao irokezu. Da, ona je pretučena jer nije ušutila na vrijeme, a on joj je lijepo rekao... Da, sve to vidimo svakog dana... nego, okreni na Red Carpet, čujem onaj Dino napisao knjigu.

Treći razlog je taj što imamo razne centre moći (glup naziv, ali hajde) koji svakodnevno promoviraju isto nasilje, dok njihove vođe učestalo ponovno bi-

ramo i predstavljamo kao uzorne stupove ovog društva.

Ja živim u gradu kojeg vodi KSE-NOFOB. Inače, ksenofob je osoba koja mrzi strance ili u slobodnom prijevodu FAŠISTA. Da, napisao sam to. Gradonačelnik grada Splita mrzi Srbe i Crnogorce. Zašto? Jer nam nisu ništa dobro donijeli i to svi znaju. Zašto gradonačelnik prebrojava zrnca? Zato što to može.

Živim u državi u kojoj dva uglednika HOMOFoba, vode dvije velike sportske

institucije i svakodnevno su u medijima. Da utvrdimo za one koji ne znaju, to su osobe koji mrze ljude homoseksualne orijentacije. Naime, obojica smatraju da nogomet nije za homoseksualce, jer nogomet igraju zdravi ljudi. A za ljude koji su NEZDRAVI, nema mjesta u reprezentaciji. Neka NEZDRAVI plešu balet i pišu nekakve drame.

Danas smo svjedoci policijske represije kakvu smo vidjeli u Varšavskoj, cenzuriranju novinara, njihovih kritičkih tekstova i bilo kojeg pokušaja promjene ili educiranja. Novina se ne prodaje bez guzica i sisa, kao ni bez već spomenutih uglednika, koji čini se najviše financiraju iste. Svjedočimo ubijanju i premlaćivanju maloljetnika koji, eto, imaju nesreću da drugačije izgledaju, govore ili im je ime malo čudno. Nemamo pravo na ljubav ako je u pitanju isti spol, jer to ipak nije lijepo za vidjeti. Nemamo pravo biti plaćeni za svoj rad, pa štrajkamo glađu i po treći put, ali opet koga briga...

Mi živimo u zatvoru, i ne, nismo slobodni. Biti slobodan znači uvažavati različitosti drugih. Biti slobodan znači cijeniti ono što drugi misle ili vjeruju. Biti slobodan znači jednom zauvijek reći dosta je, želim svoju djecu odgajati da vole. Naše danas i sutra ovisi o nama samima. Pitanje je samo, koliko nam je ugodno u zatvoru?

BRZOPOTEZNI INTERVIEW

KERUM

• Može li vam Srbin biti zet?

Nikako. Nema šanse. Nikad bio, niti će bit u mojoj porodici. Srbi i Crnogorci u prošlosti su nam napravili puno zla i ne bih pristao da mi oni uđu u obitelj.

• Zašto?

Zato što sam tako odgojen. Srbi nam nikad nisu ništa dobrog donjeli pa neće ni sad.

• Smije li gradonačelnik prebrojavati krvna zrnca?

Ja mogu šta god hoću.

MARKOVIĆ i MAMIĆ

• Bi li za hrvatsku selekciju mogao nastupiti igrač koji bi se deklarirao kao gay?

Marković: Dok sam ja predsjednik, sigurno ne!

Mamić: Niti u mojoj reprezentaciji ne bi igrali nogometaši gay orijentacije. Nemam ništa protiv njih, ali nogomet je zahtjevna igra. Njih vidim kao baletane, tekstopisce, novinare...

• Susreli ste takvoga igrača u karijeri?

Marković: Ne, na svu sreću, nogomet igraju samo zdravi ljudi.

Mamić: Osobno sam često bio meta požude ljudi homoseksualne orijentacije. Nego recite mi, je li vas zanima nešto normalno ili samo pizdarije?

RADNIČKA KLASA ODLAZI U RAJ

Pravo na rad i druga radnička prava jedna su od temeljnih ljudskih prava. Međutim, u Republici Hrvatskoj se često grubo krše pa tako mnogi radnici nemaju pravo čak niti na ono osnovno - svoju plaću.

Primjera u zadnje vrijeme ima, nažalost, jako puno, kao npr.: Kamensko, Željezara Split, Dalmacijavino, Uzor, Industrogradanja, Adriachem... Procjenjuje se da danas u Hrvatskoj preko 70.000 radnika radi, a ne prima plaću. Istodobno, oko 100.000 osoba svoje neisplaćene plaće traži na sudu.

Došlo je vrijeme prema kojim bi neisplata plaće postala kazneno djelo. (nejasna rečenica. Došlo je vrijeme za

Jasno je i da postoje brojni drugi problemi s kojima se susreću oni koji imaju sreću da uopće rade u ovoj zemlji, odnosno radnici. Nažalost, kada i naiđu na kršenje svojih prava, obeshrabreni su ulaziti u radne sporove, bilo individualne, bilo kolektivne, jer nemaju podršku sustava. Prema tome, između ostalog, potrebno je i puno više inspekcija rada.

U prosjeku 80 posto novozaposlenih s poslodavcima sklapa ugovor na određeno vrijeme, što je već dugo prevladavajući oblik zapošljavanja. Za sve koji su zaposleni na određeno vrijeme, sigurnost radnog mjesta je uglavnom apstraktan pojam. Naime, poslodavac čak tri godine nije obvezan ponuditi ugovor na neodređeno

prava je zločin spram radnika i društva pa zato pozivamo da se čuje glas obezbravljenih radnika! Neka radnici glasno upozoravaju na kršenje radničkih prava! Neka oni koji ih krše budu propisno sankcionirani!

Naposlijetku, neka radnici znaju da uz NAS, za razliku od sadašnje vlasti, ne trebaju strahovati dići svoj glas protiv svakog kršenja svojih prava!

zakone prema kojima bi... ili došlo je vrijeme kada bi neisplaćivanje plaće trebalo postati...) Trenutno su preblage kazne poslodavcima koji ne poštuju zakone. Isto tako se vrlo često bez problema tolerira neplaćen prekovremeni rad.

Najveći uzrok ovakvoj katastrofalnoj situaciji je, dakako, politika HDZ-a i njegovih koalicijskih partnera, koja nas je sve skupa dovela u provaliju te potpuno uništila, gotovo dokrajčila, čitavo gospodarstvo Lijepa naše. Prema tome, i radnička „prava“ su samo posljedica ekonomske politike vladajućih.

Radnici šutke rade i trpe, jer su i sami svjesni koliko je puno nezaposlenih, koliko je velika šansa da i oni postanu jedni od njih i koliko je uopće teško pronaći posao, pa se tako samo nadaju činu milosrđa njihovog poslodavca jednog lijepog dana, tj. - plaći.

vrijeme. Mi (tko mi? - definiraj) se zalažemo da se ovo vrijeme skрати. Zar je potrebno, pitamo se, čak tri godine da bi poslodavac uvidio je li radnik dobar i koristan i može li na nju/njega računati i u budućnosti?!

Često poslodavci ucjenjuju radnike koji su zaposleni na određeno vrijeme, stalno ih držeći u neizvjesnosti pa tada radnici pristaju na razna kršenja svojih radničkih prava, samo da bi se poslodavac eventualno smilovao i zadržao ih na poslu, tj. ponudio novi ugovor na određeno vrijeme. Također ženama, kada zatrudne, često ne bude ponuđen novi ugovor o radu, što je, iako zakonito, najblaže rečeno nemoralno i sramotno, naročito imajući u vidu tzv. „pronačitateltnu politiku“.

Radnici se boje prosvjedovati i boriti za svoja prava, ali mi im poručujemo da smo UZ NJIH! Svako kršenje radničkih

KAMENSKO JEDAN SVIJET, JEDNA BORBA

. Unatoč tome što od svibnja nisu primile plaće, radnice i dalje dolaze na posao, jer im poslodavac u protivnom prijeti otkazima, a Centar za socijalnu skrb ne može im isplatiti jednokratnu pomoć jer su još uvijek u radnom odnosu.

. Radnice Kamenskog smrzavaju se bez struje: „Mi sad nabavljamo peći s plinskim bocama da se bar dežurni radnici na porti na smrzavaju. Ima problema i u kotlovnici, pumpe koje tjeraju vodu kroz cijevi i izbacuju je van ne rade pa se voda počela slijevati po podrumu.“

. Radnice tvornice tekstila Kamensko već sedmi dan štrajkuju glađu tražeći isplatu pet zaostalih plaća, a prvi pomaci u rješavanju njihova slučaja mogli bi se dogoditi sutra na sastanku s predstavnicima Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

. Radnice Kamenskog krenule su u totalni štrajk. Formirale su kolonu i krenule Ilicom do trga Bana Jelačića i natrag, prosvjedujući tako protiv sadašnje situacije u firmi.

. Nakon otkaznog roka radnice će moći dobiti i prvu plaću iz tvrtke u stečaju, što bi im bio prvi prihod nakon pola godine. Za dio njih posla vjerojatno neće biti pa će se morati prijaviti na Zavod za zapošljavanje i čekati svoja prava iz stečajnog postupka.

**RECI!
DJELOUJ!
MIJENJAJ!**

Povodom Međunarodnog dana tolerancije koji se obilježava 16. studenog, Forum mladih SDP-a Split održavati će svake nedjelje ovog mjeseca u svojim prostorijama rasprave na temu građanskih sloboda, demokracije, socijalnih i kulturnih različitosti.

PROGRAM

NED (07.11.)

19:00 h Film

"This is what democracy looks like"

20:30 h Rasprava

"Prosvjedi kao legitimna reakcija na pohlepu i nepravdu"

NED (14.11.)

19:00 h Film

"Taking liberties"

20:30 h Rasprava

"Što je važnije: građanska sloboda ili javna sigurnost"

NED (21.11.)

19:00 h Film

"Videocracy"

20:30 h Rasprava

"Utjecaj medija na demokraciju"

NED (28.11.)

19:00 h Film

"The great African scandal"

20:30 h Rasprava

"Djeca rođena kao robovi"

UMJETNIČKI AKTIVIZAM

- borba za bolju budućnost društva

Nedavno je obilježena četrdeseta obljetnica umjetničkog čina kasnije prozvanog «Crveni peristol». Bila je to snažna reakcija skupine umjetnika protiv komunističkog totalitarizma koja je tek godinama kasnije shvaćena ne kao vandalistički već kao umjetnički čin. Od te davne 1968. percepcija «angažirane» umjetnosti nije se, nažalost, znatno promijenila.

Umjetnost je davno postala nezavisna od crkve ili bilo kakve politike ili režima, ali u našem apatičnom društvu opterećenim siromaštvom i snažnim društvenim podjelama, ta tzv. aktivistička umjetnost još uvijek se promatra kroz prizmu lijevog ili desnog, elitističkog ili populističkog.

Nedavni performans studenata i studentica Umjetničke akademije u Splitu svojim je epilogom daleko nadmašio očekivanja umjetnika. Njihov je performans ostao u sjeni primitivnog napada dogradonačelnika Splita, drugog po veličini grada u Hrvatskoj i svojevrsne dalmatinske kulturne metropole. Studente su u komentarima nazivali Srbima, pederima, crvenima i svim sličnim epitetima koji se u jednom dijelu našeg društva smatraju pogrdnima, ali nadu daje to što je ipak veći broj građana našeg grada pozdravio takav umjetnički aktivizam kao znak da se grad ipak budi i da postoji prostor za svačiji glas i mišljenje.

Idući je performans tematizirao općeprisutni problem maloljetničkog nasilja, a studenti su paljenjem svijeća ispred splitskog suda odali počast žrtvama, ali i zapalili svijeću za buđenje pravde odnosno institucija kojima je dužnost pravdu provoditi. Poruka je poslana, ali ne smijemo previdjeti i činjenicu da su studenti u odašiljanju poruke pronašli jakog saveznika- medije, čija je uloga u ovakvom tipu umjetničkog rada ključna.

U kontekstu ovog tipa angažirane umjetnosti u Splitu treba spomenuti i umjetničku diverziju iz prošle godine kada su anonimni umjetnici na izbor Željka Keruma za gradonačelnika reagirali obilježavanjem spomenika Marku Maruliću Kerumovim vrećicama. Na isti način na koji je jedna slika Baracka Obame, ona Sheparda Fairey-a, dovela do toga da milijuni Amerikanaca u njemu počnu vidjeti nadu u toliko željene promjene, fotografija kipa Marka Marulića u Kerumovim vrećicama postala je simbol otpora prema lošoj gradskoj vlasti.

Na umjetnicima je odgovornost da promatraju i mijenjaju svijet oko sebe kao i da potaknu kontrareakciju. Upravo zato direktne umjetničke intervencije u prostor, šireći krug konzumnata i provociranjem njihove reakcije postaju snažno oružje u borbi za društvene promjene. Umjetnici govore u svoje ime, ali i u ime svih onih čiji se glas ne može ili ne smije čuti, a takvih u našoj zemlji nažalost ne nedostaje.

Kaže se da je umjetnost onakva kakvo je i društvo u kojem se stvara. Pitanje je hoće li u državi u kojoj su prosvjedi seljaka zbog neimaštine sasvim normalna stvar, a štrajk glađu radnica «Kamenskog» zbog neisplaćenih plaća nešto što se ni ne pokušava riješiti, umjetnici naći prostor za reakciju koja će dovesti do konkretne promjene. Promjene svijesti, vrijednosti ili vlasti.

Forum mladih SDP-a Split
Šetalište Bačvice 10
tel. 021/488-932, 935
fax. 021/488-943
mail: fmsdp.split@gmail.com

Službena web stranica:
www.fmsdp-split.org
Facebook: Forum mladih SDP - a Split
Youtube: ForumMladihSDPst
Twitter : FMSDPst